

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Amstelland

Nummer 133 — maart 2024

Uitgave van de NGV Afdeling Amsterdam e.o.

Periodiek van de NGV Afdeling Amsterdam e.o.

Inhoudsopgave

Afdelingsactiviteiten, artikelen en algemene berichten	
Uitnodiging en agenda ALV 16-04-2024	03
Notulen ALV 14-11-2023	04
Jaarverslag NGV-afdeling Amsterdam 2023	06
Lezing 16 april 2024 Paleografie	08
Aankondiging Workshop DNA onderzoek 13 april 2024	09
Het Famillement 2024 in Deventer	10
74 ^e Deutscher Genealogentag 2024	11
Hack bij 23andMe	12
Een genealoog op het kerkhof	13
Politiearchieven uit de 2 ^e Wereldoorlog	16
Wandeling door Betondorp	17
Zoektocht door Kitty Nuberg met een bijzondere wending.....	22
Vragen aan Martin Scheers	24
Vragen aan Wimmy Timmer	28
Herkomst en betekenis van voor- en achternamen	30
Register Amstelland 2023	33

Op de achterkant binnen

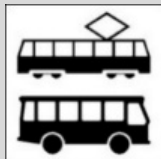
Afdelingsbestuur	Redactie
Colofon	Lid worden van de NGV

Beeldverantwoording:

Kaft: Het is een tekening van Wenckebach van de N.Z. Voorburgwal hoek Nieuwe Nieuwstraat. Bron: [Stadsarchief Amsterdam](#)

Al onze bijeenkomsten zijn in De Thomas,

Prinses Irenestraat 36 (nabij Beethovenstraat en WTC) 1077 WX Amsterdam.
(020 673 81 71 info@dethomas.nl) tenzij anders aangegeven.

De Thomas is goed bereikbaar te voet, met het openbaar vervoer, fiets en auto. Onder andere: Tram 5, 25; Bus 65, Metro M50, M51 en M52

Check voor uw vertrek altijd een OV-reisplanner, zoals 9292.nl of GVB.nl. Voor de auto geldt op straat tot 00.00 uur (middernacht) betaald parkeren. € 5,-- per uur. De Thomas ligt vlak bij een afrit van de A10.

Van de redactie

Voor u ligt Amstelland 133. In 2024 zullen er, in tegenstelling tot de gebruikelijke 4 nummers 3 verschijnen. U merkt dat er weer vele activiteiten hebben plaatsgevonden en nog zullen komen.

Dit is voor mij, als nieuwe 'eindredacteur', het eerste nummer dat ik heb mogen opmaken. Ik wens u veel leesplezier. Heeft u ook iets dat past binnen de context van dit blad, stuur dan uw bijdrage in voor ASL-134 of voor de latere uitgaven.

Ed van der Velden

Van het bestuur

Uitnodiging afdelingsledenvergadering

Datum: Dinsdag 16 april 2024;
Tijd: Aanvang 19:30 uur, zaal vanaf 19:00 uur open;
Locatie: "De Thomas", Prinses Irenestraat 36, 1077 WX Amsterdam;
Onderwerp: Afdelingsledenvergadering.

U bent van harte welkom!

Agenda ALV 16 april 2024

1. **Opening en vaststellen agenda**
2. **Mededelingen**
3. **Goedkeuring notulen ALV 14 november 2023**
4. **Goedkeuring jaarverslag 2023**
5. **Bestuursverkiezing**
Mevrouw M. Plat is reglementair aftredend. Zij stelt zich opnieuw verkiesbaar. Het bestuur stelt voor om haar voor een volgende periode te benoemen.
6. **Vorbereiding Algemene Vergadering (AV) dd. 20 april 2024**
7. **Benoeming/mandatering afgevaardigden naar de NGV Algemene vergaderingen (AV) in 2024**
Het bestuur stel voor om mevrouw W. Furrer-Kroes te benoemen tot afgevaardigde en de heer K.E. Mensink tot plaatsvervangend afgevaardigde en hen mandaat te geven.
8. **Verslag afgevaardigden van de AV 18 november 2023**
9. **Rondvraag**
10. **Sluiting**

Notulen ALV 14 november 2023

Gehouden in “De Thomas”, Prinses Irenestraat 36, 1077 WX Amsterdam

1. Opening en vaststellen agenda

Mevrouw L. Stricker opent de vergadering om 19:30 uur in verband met de afmelding van de voorzitter.

2. Mededelingen

Er zijn afmeldingen van de bestuursleden de heer K.E. Mensink, mevrouw M. Plat en de redactieleden de heren E. Wiersma, H. Bovenkerk, ontvangen.

3. Goedkeuring verslag ALV van 19 april 2023

Naar aanleiding van de opmerking betreffende contributieverhoging door mevrouw M. van der Velden geeft mevrouw. M. Vulsma-Kappers aan dat we ons daar niet druk om moeten maken. Ons Voorgeslacht verhoogt de bijdrage ook in een keer van € 41.—naar € 46.—. Dus eveneens met een flinke stap ineens. Het verslag wordt goedgekeurd.

4. Voorbereiding Algemene Vergadering (AV) 18 november 2023

- AV stukken. Op de vraag of iedereen deze binnen heeft gehaald is het antwoord een duidelijk nee door de meesten van de aanwezigen. Mevrouw W. Furrer-Kroes doet het voorstel om wanneer de leden daar in de toekomst moeite mee hebben zij bereid is om deze stukken eventueel te mailen.
- NGV-Academie biedt de mogelijkheid om gebruik te maken van cursussen die in de toekomst aangeboden worden.
- Werkgroep Communicatie: mevrouw L. Stricker en mevrouw M. Plat hebben zich daaruit teruggetrokken omdat zij beiden te druk zijn met bestuurstaken voor de afdeling. Ook zijn de Zoomsessies erg chaotisch omdat niemand luistert en de voorzitter niet ingrijpt.
- Focuspunten 2024 op basis van het beleidsplan 2021-2024 hier gaan de leden mee akkoord.
- Kascommissie: De heer E. van der Velden van onze afdeling heeft zich kandidaat gesteld.
- VC te Bunnik. Mevrouw Vulsma geeft aan dat er behoorlijk geruimd moet worden in verband met ruimte en financiën. Zij is het daar duidelijk mee oneens. Veel daarvan kan wel van belang zijn voor de historische context rond een onderzoek.

- Ledenaantal. Op dit moment zijn er ongeveer 5000 NGV-leden; onze afdeling heeft nu 282 leden terwijl het aantal tien jaar geleden rond de 600 lag.
- Jubileum afdeling Utrecht 7 oktober 2023. Deze bijeenkomst werd goed bezocht en was zeer geslaagd.

5. Voortbestaan Afdeling en Amstelland

- Versterking bestuur. Na uitleg dat er digitaal vergaderd wordt heeft de heer H. van den Dool zich aangemeld, tevens is hij bereid om zo nu en dan iets te doen binnen de redactie.
- Ledenavonden in 2024. Mevrouw Stricker vraagt de mening van de leden om dit aantal, op voorstel van het bestuur, te verminderen. Dit voorstel betreft dan de avonden in januari en oktober. De leden zijn het er duidelijk niet mee eens; de contacten onderling worden daardoor verminderd met de kans dat het zou kunnen leiden tot de opheffing van de afdeling. Mevrouw Vulsma stelt dat er in de verleden tijd excursies georganiseerd werden waarbij men soms gebruik maakte van een bus. Mevrouw Furrer-Kroes geeft als reactie dat dit behoorlijk in de papieren gaat lopen en men dus eerst moet weten door aanmelding wie daarvoor belangstelling heeft. Ook zal dan een financiële bijdrage gevraagd moeten worden. Mevrouw Vulsma brengt een aantal voorbeelden naar voren; bijvoorbeeld een bezoek aan de Singelkerk of een andere. Mevrouw L. Schnijder vertelt dat zij met een andere vereniging naar Vijfhuizen (MH17) en Veenhuizen geweest is. Er was behoorlijk animo voor. Mevrouw Stricker stelt voor dat het bestuur dit bestuursvoorstel nog eens heroverweegt.

6. Rondvraag

Mevrouw W. Furrer-Kroes stelt de vraag of aanwezige leden bereid zijn om in de toekomst een verslag te maken van een lezing. De nieuwe eindredacteur de heer E. van der Velden zal daar zorgvuldiger mee omgaan dan in de afgelopen periode gedaan is. Bij wijzigingen goed overleg met de auteur. De spreker van vanavond de heer C. de Graaf zal een PPP aanleveren waar de eindredacteur een verhaal van zal proberen te maken. (Inmiddels is dit ontvangen en doorgestuurd naar de heer Van der Velden).

7. Sluiting

Mevrouw L. Stricker sluit de vergadering om 20:00 uur.

Jaarverslag NGV-afdeling Amsterdam 2023

Bestuur

Het afdelingsbestuur bestond aan het begin van het jaar 2023 uit de volgende personen (tussen haakjes het jaar van reglementair aftreden): drs. K.E. Mensink, voorzitter (2023), mw. W. Furrer-Kroes (2025), secretaris en de leden mw. M. van der Knoop (2024), mw. M.J. Plat, webmaster en budgethouder (2024), mw. E.A.M. Stricker (2025) en dhr. F.P.M. Garnier (2023)

De heren Mensink en Garnier hadden zich herkiesbaar gesteld en werden in de ledenvergadering van april herkozen. Daarnaast werden dhr. Mensink en mw. Furrer-Kroes herkozen tot afgevaardigde respectievelijk plaatsvervangend afgevaardigde naar de Algemene Vergaderingen van de NGV. Het bestuur heeft zeven keer vergaderd, deze vergaderingen hebben online plaatsgevonden. Er werden een tweetal Algemene Vergaderingen gehouden die door onze afgevaardigden zijn bijgewoond. Mw. Van der Knoop heeft tijdens dit jaar haar bestuursfunctie neergelegd. In mei bereikte ons het verschrikkelijke bericht dat ons bestuurslid Frank Garnier plotseling was overleden. Ons was bekend dat hij ernstig ziek was maar een hartinfarct heeft hem vroegtijdig het leven ontnomen. Wij missen in hem niet alleen een kundig maar ook een fijn en collegiaal bestuurslid.

Afdelingsbijeenkomsten

Afgelopen jaar vonden alle lezingen plaats in een zaal van de Thomaskerk in de Prinses Irenestraat nabij station Zuid.

De volgende lezingen zijn er gehouden:

17 januari	'Wie schrijft die blijft', Jos Grimmelikhuizen
21 februari	'Geneaknowhow, digitale bronbewerkingen', Paul Balm
21 maart	'Tuinderijen aan de rand van Amsterdam en in de Sloterpolder', Erik Swierstra
18 april	'Joodse begraafplaats Muiderberg', Rob Bonn
19 september	'100 Jaar betondorp', Anke Wartenbergh
14 november	'Politiearchieven uit WOII', Cor de Graaf

Het bezoekersaantal per lezing ligt meestal tussen de 15 en 20 leden. Helaas kon de excursie naar Betondorp op 3 november niet doorgaan wegens de regen. Deze excursie zal in het voorjaar van 2024 worden gepland.

Website

Mw. Plat beheert al vele jaren de afdelingswebsite. Zij stuurt enkele dagen voor een lezing een e-mail met een inleiding als herinnering aan de leden. Mw. M. Vulsma-Kapper verzorgde de rubriek "Periodiek besproken", waarvan de nummers 273, 274, 275 en 276 op de website staan.

Financiën

Mw. Plat is onze budgethouder; zij overlegt de uitgaven van de afdeling met de penningmeester van het Hoofdbestuur en zij stelt jaarlijks een afdelingsbegroting op.

Facebookpagina

Deze afdelingspagina (<https://www.facebook.com/ngvasd/>) wordt bijgehouden door mw. Plat.

Afdelingsblad *Amstelland*

Ook dit jaar verscheen *Amstelland* viermaal, namelijk de nummers 129 t/m 132 met in totaal 108 bladzijden. Het register staat elders in deze aflevering. De redactie bestond ook het afgelopen jaar uit de dames M. Vulsma-Kappers en W. Furrer-Kroes en de heren E. Wiersma, eindredacteur, en H. Bovenkerk. Mw. Furrer-Kroes en dhr. Bovenkerk zijn na 2023 nog betrokken bij de redactie, Mw. Vulsma en dhr. Wiersma zijn gestopt met het redactiewerk. Dhr. H. Clever is toegetreden en dhr. E. van der Velden is als eindredacteur begonnen. We hopen natuurlijk dat er zich leden zullen melden om de redactie te versterken en daarnaast artikelen aanleveren, anders moeten we vrezen voor het voortbestaan van *Amstelland*.

Bibliotheek

De functie van beheerder van de bibliotheek is helaas nog niet opgevuld. De kast is wel meegekomen naar de Thomaskerk maar daar is het afgelopen jaar zeer weinig gebruik van gemaakt.

Ledenadministratie

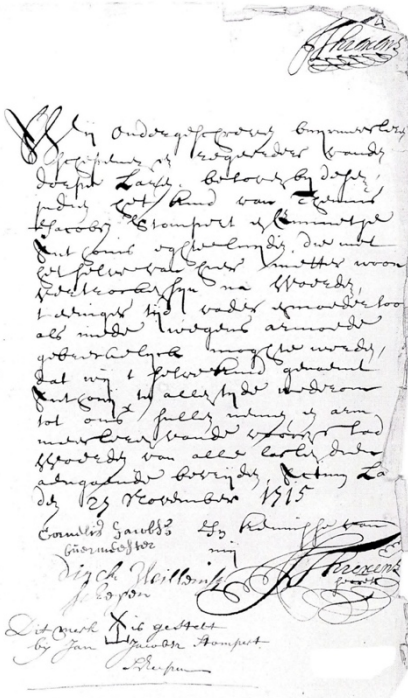
Mw. T. Greveling, die de ledenadministratie verzorgde tot september 2023 stuurde ons maandelijks de mutaties die door mevrouw Stricker werden opgeslagen. Vanaf oktober wordt voor de ledenadministratie gebruik gemaakt van een nieuw computerprogramma. Helaas is daarmee het maandelijks doorsturen van de mutaties op de huidige manier stopgezet. Op 1-1-2023 telde de afdeling leden. Nieuw: 8; Beëindigd: 10; Overleden: 5; Per saldo 1-1-2024: 276. Ook bijkomende leden zijn meegeteld. Wil Furrer-Kroes, secretaris

Aankondiging Lezing 16 april 2024

Datum: Dinsdag 16 april 2024;
Tijd: Aanvang 20:00 uur;
Locatie: “De Thomas”, Prinses Irenestraat 36, 1077 WX Amsterdam;
Onderwerp: Lezing, “Paleografie”;
Spreker: Leonard van Kassel.

Zij die al een aantal jaren ervaring hebben in de genealogie en zich willen bekwamen in het transcriberen van oude documenten, komen in deze lezing/ presentatie goed aan hun trekken. Leonard van Kessel legt tijdens deze lezing uit wat paleografie is met daarin de basiselementen die paleografie herbergt.

Het handschrift uit vroeger eeuwen wijkt vaak sterk af van het moderne handschrift en is voor de ongeoefende lezer doorgaans niet of slecht leesbaar. Niet alleen hebben de schrijvers afwijkende lettervormen gebruikt maar oude handschriften hebben ook heel vaak de in onbruik geraakte afkortingen (de zgn. abbreviaturen).

Het is voor de genealoog erg belangrijk om te achterhalen wat er daadwerkelijk in die documenten staat. Niet alleen ‘het gekriebel’ moet de genealoog kunnen lezen, maar het uitschrijven (het transcriberen) van de tekst met daarin de talloze afkortingen worden uitgebreid gepresenteerd.

Inhoud van de presentatie: Waarom is paleografie nodig? Is er een protocol? Alfabet door de tijd. Afkortingen (abbreviaturen). Transcriptie met enkele voorbeelden. Automatisering voor de paleografie

Hierbij een voorbeeld van een document dat gebruikt wordt bij de aankondiging van de paleografiecursus met het doel te laten zien dat dit zo'n document is, dat men zelf vertalen kan ná het volgen van een cursus paleografie.

Workshop DNA Onderzoek (voor degene die beschikken over uitkomsten van de DNA Test).

Organisator: NGV-afdeling Amsterdam

Doelgroep: Elke DNA-analyse zal naast duidelijkheid, ook vragen opleveren. In de workshop worden leden die al uitkomsten hebben gekregen ondersteund en is het daarnaast mogelijk van elkaars ervaringen te leren

Let op: Deelname aan de workshop is **gelimiteerd tot 12 personen**. We hebben daarvoor gekozen om alle deelnemers voldoende gelegenheid te geven vragen te stellen en daarop in te gaan.

Waar: Thomas Kerk, Prinses Irenestraat 36, 1077 WX Amsterdam.

Betaald Parkeren, € 5,-- per uur.

Start: Vrijdag 13 april 2024

Duur: 11:00 – 15:00 uur.

Kosten: Geen

Aanmelden: via <https://www.ngv.nl/dna/dna-workshop-op-13-april-te-amsterdam/>

Aankondiging Landelijke bijeenkomst

Het Famillement 2024 in Deventer

Famillement is het grootste evenement op het gebied van familiegeschiedenis en genealogie in Nederland. Het is de ontmoetingsplek voor liefhebbers van familiegeschiedenis, starters én ervaren genealogen. Tijdens het evenement kunnen alle bezoekers lezingen bijwonen, workshops volgen en stamboomgegevens uitwisselen. Voor verenigingen en organisaties is het mogelijk deel te nemen aan de informatiemarkt. Famillement is de perfecte gelegenheid om bekende of nieuwe doelgroepen te ontmoeten.

Famillement 2024 in Deventer

Samen met Collectie Overijssel (CO) en de Bibliotheek Deventer organiseert het CBG Famillement 2024 in Deventer. **Het thema van deze editie is 'Nieuwe familie'**. Van noodgedwongen, alternatieve familieverbanden in het weeshuis, en dankzij DNA-databanken gevonden broers en zussen, tot de nieuwe familiebanden die gevormd worden als je vanwege (gedwongen) migratie niet bij je eigen familie op kunt groeien. Tijdens Famillement stellen CBG en CO alle alternatieve families centraal.

Famillement 2024 vindt plaats op 15 juni a.s. van 10-17 uur

Het Stadsarchief Deventer en de Bibliotheek Deventer locatie Centrum openen de deuren op zaterdag 15 juni 2024 om beginnende en ervaren genealogen te ontvangen en van een boeiend programma te voorzien.

Afbeeldingen afkomstig van de website:
<https://www.deventer.nl/stadsarchief>

74^e Deutscher Genealogentag 2024

Harry Bovenkerk

Deutscher Genealogentag is de naam van een jaarlijkse bijeenkomst van Duitse genealogen georganiseerd door de Deutsche Arbeitsgemeinschaft genealogischer Verbände e.V. (DAGV)[1]. De bijeenkomst wordt sinds 1925 elk jaar georganiseerd door een andere vereniging die lid is van de overkoepelende organisatie en wordt voornamelijk in Duitsland gehouden, minder vaak in Oostenrijk en Zwitserland. Tussen 1939 en 1949 is er geen Genealogiedag gehouden. In 2020 en 2021 werden geen genealogiedagen gehouden vanwege de pandemie van het coronavirus.

De 73e Genealogiedag vond plaats van 27 tot 29 oktober 2023 in Kleef. Meer dan 900 bezoekers uit Duitsland en Nederland kwamen samen in het stadhuis van Kleef. Het evenement werd georganiseerd door MOSAIK, de genealogische vereniging voor de regio Kleef. Op het slotevenement werden verdienstelijke genealogen nogmaals geëerd en werd de volgende Genealogie dag gepresenteerd. Ook werden voor het eerst DAGV-prijzen voor jonge onderzoekers uitgereikt aan drie jonge onderzoekers.

De 74e Genealogische Dag zal plaatsvinden van **25 tot 27 oktober 2024** in het Berlijnse Documentatiecentrum Flucht, Vertreibung, Versöhnung (Vlucht, Verdrijving, Verzoening) aan het Anhalter Bahnhof.

Bron: https://de.wikipedia.org/wiki/Deutscher_Genealogentag

[1] <https://genealogentag.dagv.org/de/startseite.html>

Ten tijde van het schrijven van dit bericht was deze website nog niet 'gevuld'.

Foto: Afkomstig van de website

Hack bij 23andMe

Harry Bovenkerk

Voor gebruik in hun genealogische zoektocht hebben velen van ons hun DNA laten testen.

Een bedrijf dat deze tests verricht en helpt bij het vinden van verwanten is 23andMe in California, USA.

In november 2023 maakte 23andMe bekend dat digitale inbrekers (hackers) via internet persoonlijke gegevens van ongeveer 14.000 klanten binnen hebben geharkt. Op 4 december 2023 heeft 23andMe meegedeeld dat van ongeveer 6,9 miljoen van hun klanten de persoonlijke gegevens gestolen zijn. Dat betreft ruwweg de helft van het totale klantenbestand van 23andMe.

De hackers konden inloggen in de accounts van sommige klanten van 23andMe door eerder gestolen gebruikersnamen en wachtwoorden te gebruiken. Deze waren bij andere internetbedrijven bij vroegere hacks buitgemaakt. Veel mensen gebruiken dezelfde combinatie van deze gegevens namelijk voor accounts die zij bij verschillende internetbedrijven hebben. De hackers hebben de eerder gestolen combinaties van naam en wachtwoord simpelweg bij 23andMe uitgetprobeerd om te zien of ze daar ook werkten. Bij ongeveer 14.000 klanten van 23andMe bleek dat dus zo te zijn.

De gebruikers van 23andMe hebben de mogelijkheid om contact te leggen met andere gebruikers. Zo kan men over en weer gegevens delen. Dat gebeurt door middel van een onderdeel van 23andMe, namelijk "DNA Relatives". Gebruikers die daarvoor kiezen, geven persoonlijke informatie zoals hun geslacht, geboortejaar en -locatie, huidige locatie, namen van bekende voorouders met hun geboortelocaties.

Maar nu blijkt dat het delen van gegevens met elkaar een gevaar bevatte. Door één account te kraken, konden de hackers toegang krijgen tot de gegevens, de profielen, van zowel de accounthouder als zijn contacten. Zo zwol een datalek van 0,1% (14.000) aan tot bijna 50% van alle accounts.

In oktober 2023 bood een hacker op internet de persoonlijke gegevens aan van een miljoen Ashkenazische Joden en van 100.000 Chinezen, afkomstig van 23andMe. Daarop startte 23andMe een onderzoek. Op vrijdag 8 december 2023 was 23andMe nog steeds bezig met het informeren van getroffen klanten. Het bedrijf eist nu van hun klanten dat ze hun wachtwoorden opnieuw instellen en tweestapsverificatie inschakelen.

Het lek in gebruikersaccounts toont een eenvoudige maar krachtige waarheid over gegevensbeveiliging: Gebruik wachtwoorden maar één keer en niet opnieuw, mensen.

Een genealoog op het kerkhof.

Hans Clever

Het project

Aan de noordzijde van het pittoreske 12e-eeuwse kerkje in Nederhorst den Berg ligt een oude, gesloten begraafplaats met een kleine honderd graven. Het “gesloten” zijn van de begraafplaats moet niet worden geïnterpreteerd als zijnde niet toegankelijk of verboden, maar betekent dat er op dat deel van het kerkhof niet meer begraven wordt. Het is integendeel zeer toegankelijk en, zoals zoveel begraafplaatsen, een oase van rust.

De Historische Kring van Nederhorst den Berg vatte in 2009 het plan op om, in samenwerking met het college van kerkrentmeesters van de betreffende Willebrordkerk, een onderzoek naar het gesloten gedeelte te starten. Al snel bleek dat de begraafplaats keurig werd onderhouden en als “tuin” als zodanig in goede staat verkeert. Er waren echter een aantal grafmonumenten, die om aandacht vroegen. Deze waren vervuild en de teksten vervaagd en onleesbaar geworden. Een werkgroep van de Kring heeft toen bij wijze van proef enkele van de oudste zerken gereinigd en de teksten opnieuw ingeschilderd. Enkele nabestaanden echter stelden dit niet op prijs en mede omdat de initiator van het project ziek werd en korte tijd later overleed, werd het project in 2010 gestopt.

In 2012 heeft de Historische Kring, in overleg met het college van kerkrentmeesters, het project weer opgestart, zij het in een gewijzigde vorm. De tuin en de grafmonumenten waren – en zijn – in goede staat, zodat deze geen nader onderhoud behoeften. Het project zal zich geheel gaan richten op de overledenen en hun historie. Het gaat in dit geval om 209 overledenen die sinds 1830 in een kleine 100 graven op dit deel van het kerkhof begraven zijn. Een nieuwgevormde werkgroep toog aan het werk en heeft in een viertal jaren archieven doorploegd, foto's verzameld, verhalen opgetekend en, niet te vergeten, vergaderd.

De opdracht

Ieder lid van de werkgroep kreeg een aantal grafnummers toegewezen. Ieder graf bevat een aantal overledenen, meestal van één familie en/of uit één gezin. De bedoeling was dat men van iedereen in een graf zoveel mogelijk gegevens verzamelde. Niet alleen de basale gegevens, zoals naam en geboorteplaats, maar ook naar verdere interessante informatie moest gezocht worden.

Naast de normale “huis-, tuin- en keukengegevens” was ook de opdracht om zoveel mogelijk “wetenswaardigheden” van de betreffende persoon te zoeken. Hiermee werden belangrijke zaken uit het leven van de

onderzochte persoon bedoeld, zoals huwelijksdatum, beroep en andere belangrijke gebeurtenissen uit het leven van de betreffende persoon.

Werkwijze

De genealoog in de werkgroep heeft de andere leden een korte cursus “archief doorzoeken” gegeven, zodat iedereen zijn of haar graven zo volledig en zelfstandig mogelijk kon onderzoeken. De eerdergenoemde “huis-, tuin- en keukengegevens”, zoals geboorte- en overlijdensdatum, de geboorte- en overlijdensplaats, partner en kinderen waren relatief eenvoudig te achterhalen. De (amateur-)genealoog is immers bekend met archiefonderzoek en weet de meest elementaire gegevens wel te achterhalen. De website *Wiewaswie.nl* was voor de leden van de werkgroep, behalve een eyeopener, hierbij ook een belangrijk zoekgereedschap.

De gegevens werden per persoon door de betreffende onderzoeker op een formulier bijgehouden. Elk formulier bevatte een aantal vaste gegevens; behalve het grafnummer ook de voorna(a)m(en), achternaam, geboorteplaats en -datum, naam vader, naam moeder, huwelijksdatum, partner en kinderen, overlijdensdatum en -plaats en dan het kopje “wetenswaardigheden”. In een Excel-spreadsheet werden per persoon de gevonden gegevens bijgehouden.

Er was één master-sheet, waarop alle gegevens die verzameld werden, werd bijgehouden. Alle leden van de werkgroep kregen regelmatig een bijgewerkte kopie van de lijst, die overigens 32! Kolommen bevatte waarin het leven van een overledene werd vastgelegd.

Bronnen

De basisinformatie omtrent de (inhoud van de) graven is afkomstig van de nog aanwezige grafstenen op het gesloten gedeelte van de begraafplaats aan de noordzijde van de Willebrordkerk en van de begraafregisters van de voormalige Nederlandse Hervormde Kerk, thans Protestantse Kerk. Deze informatie was niet altijd volledig en soms in tegenspraak met elkaar. Vaak wist men niet meer dan een naam, geboorte- en overlijdensdatum en deze informatie was in vele gevallen ook niet volledig.

De volgende stap is geweest om via gegevens van de Burgerlijke Stand de reeds aanwezige gegevens aan/in te vullen, te verbeteren en te completeren. De gegevens zoals deze voorkomen in officiële akten (geboorte-, trouw- en overlijdensakten) zijn leidend geweest. In sommige gevallen heeft dit geleid tot een andere schrijfwijze van voor- en/of achternaam dan in de oorspronkelijke lijst. De website www.wiewaswie.nl is hierbij een grote hulp geweest.

Ook werd geput uit de keuringsregisters van de voor de dienstplicht opgeroepen jongemannen, die middels de website www.militieregisters.nl

toegankelijk gemaakt zijn. Deze gaven veelal aanvullende informatie of bevestigden uit andere bron afkomstige informatie.

Via de website www.delpher.nl werd vaak aanvullende informatie, zoals begraafdatum of nabestaanden via de familieadvertenties gevonden. Ook werd via deze site o.a. door middel van krantenartikelen informatie verkregen over de professionele- of verenigingsactiviteiten die de betreffende persoon tijdens zijn leven uit- c.q. beoefende.

Tevens werd via familieleden, kennissen, burens, vrienden etc. veel (achtergrond)informatie en foto's verkregen.

Resultaat

Het was van het begin af aan de bedoeling geweest om de resultaten van de werkgroep vast te leggen in een boekwerkje. Dit boekwerkje werd "Levensboek" gedoopt met als ondertitel: "Doot ende begraven".

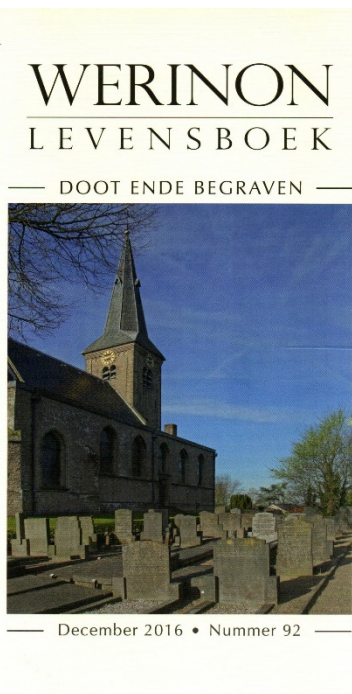
De uitgave van het periodiek Werinon van de Historische Kring Nederhorst den Berg van december 2016 was volledig gewijd aan het resultaat van ruim drie jaar spitten in levens van reeds lang overleden dorpsgenoten. Hiernaast ziet u het voorblad van het boekwerkje; een foto van de Willebrordkerk met het betreffende gesloten deel van de begraafplaats.

De werkgroep is erin geslaagd iedereen in de onderzochte graven een identiteit te geven, een voorwaar mooi resultaat. Dit resultaat is voor een groot deel te danken aan het systematisch – veelal online – zoeken in archieven. Zonder hulp van iemand met ervaring hierin had het resultaat wel eens minder kunnen zijn. Als je

met het beoefenen van je hobby op een dergelijke wijze kan bijdragen aan het voorliggende resultaat, kan je alleen maar tevreden zijn. Dat ben ik dan ook.

Met een bijeenkomst in de Willebrordkerk werd het eerste exemplaar officieel overhandigd aan de oudste broer van de overleden initiator van het project. Het boekwerkje is ook aan hem opgedragen.

Hans Clever

Verslag lezing Politiearchieven uit de 2^e Wereldoorlog

Ed van der Velden

Via de digitale nieuwsbrief werd aangekondigd dat Cor de Graaf, gemeentearchivaris van Leiden werkzaam bij Erfgoed Leiden en omstreken, deze lezing zou geven.

Dossier 071. Toegang tot de Politiearchieven '40 – '45.

Tijdens de lezing ging Cor de Graaf wat dieper in op hoe dit archief tot stand is gekomen en hoe dit archief is te gebruiken. Ook als inwoner van Amsterdam en/of als onderzoeker heb je zeker hier iets aan. Zoals: welke andere bronnen zijn er? In zijn presentatie liet hij enkele voorbeelden zien welke documenten je uit het archief van de 2^e wereldoorlog kunt raadplegen, om als voorbeeld enkele categorieën te noemen: brand, collaboratie, Jodenvervolging, schademisdrijven, en verzetsactiviteiten welke je in dag- en nachtrapporten, proces-verbaal en dergelijke kunt nalezen. Maar ook documenten die met andere gemeenten, zoals bij bombardementen, een relatie hebben.

Enkele feitjes: circa 80.000 inschrijvingen; circa 257.000 namen; 28 meter archief en 10.000-den scans.

Als voorbeeld werd er tijdens de lezing 1 persoon gevolgd die via Kamp Westerbork uiteindelijk in Sobibor terecht kwam. Bij zijn woning ligt er nu een 'Struikelsteen'.

Op de website: <https://dossier071.nl/zoekpagina/> is het volgende te vinden:

Algemeen zoeken;

Zoeken op woonadres;

Zoeken op gebeurtenis-adres;

Zoeken op naam;

Zoeken op onderwerp.

Verslag wandeling door Betondorp

15 maart 2024

Verslag: Mirjam van der Velden-Leijgraaf; Foto's Ed van der Velden

Op dinsdag 19 september 2023 hebben wij van Anke Wartenbergh, stadsgids, een lezing gehad over '100-jaar Betondorp'. Wegens weersomstandigheden werd de wandeling op vrijdag 3 november 2023 afgelast. Op vrijdag 15 maart 2024 gingen 9 leden samen met Anke op pad door Betondorp. Het was nu echt wandelweer, met een zonnetje en wat wind. Vanaf het verzamelpunt tramhalte Brinkstraat op de Middenweg vertrokken wij voor de wandeling door Betondorp, en zodra we uit de wind stonden begon Anke met haar rondleiding en gaf ze ons veel informatie.

Op de foto toont Anke Wartenberg aan dat de wijk uit ruim 1.900 woningen bestaat, waarvan er zo'n 1.000 stenen- en 900 betonnen huizen zijn opgetrokken.

De getoonde plattegrond komt van:

<https://www.vriendenvanwatergraafsmeer.nl/category/verhalen/02-betondorp/page/4/>

We liepen door de Brinkstraat en gingen direct al een van de poorten door. Wij zagen dat er een grote renovatie plaatsvindt aan de stenen huizen die in de oorspronkelijke kleur teruggebracht worden. Sinds 30 november 2022 heeft Betondorp de status van Gemeentelijk Beschermd Stadsgezicht gekregen.

Aan de buitenkant wordt niets gewijzigd, maar binnen worden de woningen anders en modern ingericht, zoals centrale verwarming, douches, enzovoorts.

We duiken nu even in de historie.

De Watergraafsmeer is in zijn beginfase na de drooglegging in 1629 twee keer overstroomd. Het droogleggen van de overstromingen heeft overigens maar 13 maanden geduurd.

In de 17^e en de 18^e eeuw bouwden veel welgestelde Amsterdammers buitenplaatsen, waarvan alleen Frankendael is overgebleven. Zij ontvluchtten met name in de zomer de stad vanwege de stank.

Op Frankendael na verdwenen de buitenplaatsen en werd het een agrarisch gebied. Dit vind je met name terug in de straatnamen.

Op 1 januari 1921 werd Weesperkarspel, het gebied waar we nu lopen, geannexeerd door Amsterdam.

Vanaf de jaren twintig en dertig zijn er diverse nieuwbouwwijken gerealiseerd waarvan Betondorp het bekendst is en het meest overeenkomt met het oorspronkelijke uitbreidingsplan van de gemeente Watergraafsmeer.

Foto afkomstig van: <https://www.worldgardencities.com/nl/tuinsteden/betondorp-amsterdam-netherlands>

Omdat de voorbereidingen hier het verst waren gevorderd werd deze, ten opzichte van Amsterdam, excentrische gelegen wijk als eerste gerealiseerd. De wijk werd als tuindorp gebouwd in de Watergraafsmeer tussen 1923 en 1925 als *Tuindorp Watergraafsmeer*.

Het was na het complex Kossel I (1921-22) in de Rotterdamse wijk Bloemhof het tweede woningbouwproject waarbij veel **beton** werd toegepast bij de bouw. Daardoor werd het in de volksmond al snel 'Betondorp' genoemd. Betondorp zou nooit zonder inzet van Ir. A. Keppler (1877-1941) tot stand zijn gekomen. Hij was de eerste directeur (1915-1937) van de Gemeentelijke Woningdienst. Mede gesteund door de SDAP-wethouder Wibaut. Twee belangrijkste architecten zijn Dick Greiner en J.B. van Lochem die in 1924/1928 aan dit project hebben meegewerkt. Dick Greiner was ook verantwoordelijk voor de stedenbouwkundige aanleg van de Brink, vanwaar vijf straten straalsgewijs in verschillende richtingen voeren. Zoals gebruikelijk bij tuindorpen bevinden zich hier alle denkbare buurtvoorzieningen zoals winkels, een bibliotheek en een verenigingsgebouw. Het dorpse karakter wordt verder benadrukt door de betrekkelijk smalle straten en tuintjes en de overwegend lage woonbebouwing. De stijl van en belangrijk deel van Betondorp is dan ook verwant aan die van de Amsterdamse School.

Er is zoveel te vertellen over Betondorp, een villawijk voor de arbeiders, waarin licht, lucht en groen centraal staan. Je kwam er niet zomaar te wonen, je moest destijds wel lid zijn van de SDAP en over een behoorlijk inkomen beschikken en voldoen aan de strenge omgangsvormen en normen. Betondorp is ook landelijk bekend door de wereldberoemde voetballer Johan Crujff (1947-2016). Als kind voetbalde hij veel bij de nabijgelegen poortwoningen. Zijn vader had een groentewinkel.

Aansluitend rondten we de wandeling af bij het Zuivelplein, een plek om samen te wroeten en samen te komen.

Rechts op de foto de oefenplek van Johan Cruyff waar hij zijn bal hooghield.

De tekst op het raam luidt:

“Buiten spelen zou een vak moeten zijn op school”.

‘In mijn tijd was buiten spelen iets heel normaal, daar dacht je niet over na. Tegenwoordig spelen kinderen meer met hun mobiel of zitten ze achter hun computer. Logisch, maar daardoor zie je steeds meer kinderen met overgewicht en andere problemen. En eigenlijk is de oplossing heel simpel. Je moet kinderen leren om meer te bewegen, op school. Met een paar kleine aanpassingen kunnen we in heel Nederland schoolpleinen creëren waar kinderen meer worden uitgedaagd om samen te spelen en te sporten. Maar dat lukt alleen als we het samen doen. Als het aan mij ligt maken we van elk schoolplein een Schoolplein 14’.

Hieronder de Toren met klok in de Veeteelstraat.

De rondwandeling door Betondorp eindigde bij Eetcafé 'De Avonden'.

De Avonden was een van de titels van de boeken geschreven door Gerard Reve. Hij heeft op een aantal adressen op de Ploegstraat gewoond.

Hierboven een mooi gezicht op de Brink.

Zoektocht door Kitty Nuberg

Met een bijzondere wending.....

Kitty Nuberg

Eind jaren 1970 begon ik met het onderzoek van mijn genealogie en omdat ik al snel niet meer verder kwam met de naam **Nuberg** begon ik de kwartieren uit te zoeken. Eén van mijn oud-grootouders was Jacoba Balt. Zij kreeg met Hendrik Bijl 4 kinderen maar alleen bij het 1e kind waren er doopgetuigen en later geen enkele. De archivaris vond het vreemd dat alle kinderen in een andere kerk werden gedoopt, maar ik dacht er verder niet bij na.

Als Jacoba Balt overlijdt op 9 maart 1828 in Amsterdam, staat er in de overlijdensakte uit 1828 dat ze de weduwe is van Hendrik Bijl. Een overlijdensakte van Hendrik Bijl kon ik helaas niet vinden. Wel trouwt er in een Hendrik Bijl 11-06-1828 in Amsterdam met ene Martije de Groot en hij is weduwnaar van Catharina Neletta Mense die 16-03-1826 overleden is.

Na veel hoofdbrekens en onderzoek door het vergelijken van handtekeningen van Hendrik Bijl, moest ik tot de conclusie komen dat Hendrik Bijl en Jacoba Balt nooit getrouwd zijn omdat hij al met een ander getrouwd was. Hij kreeg met zijn vrouw die in 1826 overleed t/m 1796 maar 3 kinderen, waarvan er één jong overleed, één trouwde en een ander in 1818 ongehuwd overlijdt.

Dat heeft heel wat hoofdbrekens en onderzoek gevergd, maar uiteindelijk moest ik tot de conclusie komen dat die twee samenleefden en na overleg met de archivaris kon ik dat bijna met 99% zekerheid concluderen. Jacoba Balt lag 3 maanden op zolder in het ziekenhuis en overlijdt daar. Het vreemde is dat ze daar als Jacoba Bolt wordt ingeschreven.

Bij de doop van Jacoba Balt 08-05-1777 in de Lutherse Kerk werden als ouders Jacob Balt en Anna Bion genoemd, maar daar kon ik geen huwelijk van vinden. Vele jaren bleef dit een raadsel voor mij. De archivaris vertelde mij dat er een boek van het ziekenhuis is, waarin de ouders vermeld staan van de patiënt en dat zou hij een andere keer eens voor mij gaan inkijken. Omdat hij er niet altijd was, of druk in de weer, wilde ik hem niet lastigvallen. Ik kwam van ver en kon alleen in mijn vakanties aan onderzoek doen. Uiteindelijk besloot ik om het bewuste boek zelf te gaan aanvragen, maar dat bleek onmogelijk omdat de boeken gedigitaliseerd werden. Ik schoot de bewuste archivaris dus aan en vertelde hem van zijn belofte en hij ging even kijken. Kwam terug en zei de vader is Jacob en de moeder is Anna Heems. Ik viel van mijn stoel van verbazing. Hoe was dit mogelijk? Niet veel later kwamen de scans van de patiënten registers online en kon ik het zelf zien. Maar er was een nieuw raadsel ontstaan en ik ging in de familie Heems spitten.

Ik vond een ondertrouw van Pieter Heems en Anna Biejon Amsterdam 21-12-1764. Ze krijgen 5 kinderen. Omdat Jacoba Balt in 1777 gedoopt werd in de Lutherse Kerk zocht ik het overlijden van Pieter Heems voor die tijd op, maar ik vond alleen het kind van Pieter Heems in de Roosestraat genaamd Pieter wordt begraven 13-05-1772.

Toen bedacht ik dat Pieter Heems misschien wel was gaan varen voor het VOC en omdat dit tegenwoordig ook online te raadplegen is vond ik dat Pieter Heems op 20-10-1772 als botteliersmaat uit Amsterdam vertrekt met het schip Jonge Thomas naar Kaap de Goede Hoop. Op internet stond een verslag over het vergaan van het schip. Op 1 juni 1773 is de 'Jonge Thomas' in de Tafelbaai bij Kaap de Goede Hoop vergaan. Nu was Anna Bion weduwe en daar stond ze met haar 4 dochters zonder een kostwinner. Wie was nu die Jacob Balt/Bolt waarmee ze een dochter Jacoba kreeg die ze 08-05-1777 liet dopen in de Lutherse Kerk?

Wel hertrouwt Anna Bion in Amsterdam 10-10-1783 met de weduwnaar Jan Heller. Bij de weeskamer komt ze met een getuige dat ze de weduwe is van Pieter Hams of Heems die in dienst van het VOC op zee is verongelukt en bij wie ze 4 kinderen heeft, maar die ze geen erfenis kon geven, omdat de vader geen middelen had nagelaten.

Omdat nu ook de doopgetuigen via internet te onderzoeken zijn van Amsterdam ontdekte ik ook dat Jacoba Balt een enkele keer doopgetuige was bij de kinderen van haar halfzussen en een enkele keer zelfs met Hendrik Bijl.

Uit dit alles blijkt dat doopgetuigen bij problemen soms heel interessant kunnen zijn om de geschiedenis te achterhalen. Bij het 1e kind van Hendrik Bijl en Jacoba Balt was er een Anderies Breijding doopgetuige en die was de weduwnaar van haar halfzus Hester Heems. Zo zie je dat je door de doopgetuigen toch een hele geschiedenis kan opsporen. Had ik dat eerder gedaan dan was ik er misschien veel sneller achtergekomen.

Nu nog uitvinden wie de Jacob Balt/ Bolt was. Er was een winkelier Jacob Bolt in Amsterdam en die had ook een zoon Jacob Bolt. Was ze door armoede genooddaakt om een verhouding te beginnen met de winkelier of met zijn zoon? Er valt nog heel wat uit te zoeken en te achterhalen. Misschien lukt het nog eens.

Vragen aan Martin Scheers.

Naar aanleiding van de uitreiking van de oorkonde voor 40-jaar NGV-lid

Wilt u iets vertellen over uw persoonlijke omstandigheden, zoals de grootte van het ouderlijk gezin, uw opleiding en uw beroepsmatige werkzaamheden?

Mijn naam is Martin Scheers, 63 jaar, geboren in Amsterdam/Watergraafsmeer. Werkzaam als manager productie bij een grote Medisch-wetenschappelijke uitgeverij in Houten. Ons gezin bestond uit ouders en een jongere broer. Na mijn opleiding ben ik verhuisd naar Deventer en nadat mijn werk daar verhuisde naar de buurt van Utrecht weer terug gekeerd naar de omgeving van Amsterdam. Nu samen met mijn man woonachtig in Duivendrecht.

Wanneer bent u begonnen met genealogisch onderzoek?

Ik was altijd geïnteresseerd in geschiedenis en toen mijn vader eind jaren '70 via zijn broer met een kopie uit het boek Vorsterman van Oijen over het **geslacht Scheers** aankwam, was ik meteen verkocht. Om een lang verhaal kort te maken, in die tijd moest mijn broer op een dag naar Nijmegen voor een beroepentest. Als gezin besloten we er een dagje van te maken en ik wilde natuurlijk, als 18-jarige, meteen naar het Gemeentearchief. Daar aangekomen en uitgelegd wat mijn bedoeling was, bleek net het hele archief van de familie Scheers ontsloten te zijn. Ik hoefde alleen maar namen en nummers onder elkaar te leggen en een rechtstreekse stamlijn van de Nijmeegse tak en een stukje van de lijn waar ik van afstam werden zichtbaar.

Waarom bent u dit gaan doen?

Uit belangstelling, maar ook om te weten waar je vandaan komt, en vooral om eens de familie verhalen te horen en op te schrijven voor het nageslacht, waren voor mij eigenlijk de grootste redenen om verder in de Scheersen-geschiedenis te duiken.

Welke verwachtingen waren er in het begin van het onderzoek en zijn die verwachtingen uitgekomen?

In het begin waren mijn verwachtingen niet zo hoog. Natuurlijk hoop je altijd dat er een geschiedkundig bekend persoon in de stamboom voorkomt. Of dat je van een ridder of koningshuis afstamt. Dat laatste is bij mij niet het geval, maar een zijtak van mijn voorouders zijn wel belangrijk geweest voor de stad Nijmegen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de zilversmid Peter Scheers, of aan de medische dokter Petrus Steffanus Scheers die de cholera in Nijmegen heeft

bestreden of aan Jan Herman Adriaan Scheers, een van de medeoprichters van het Gemeentemuseum in Nijmegen en die woonde in huize Hatert. Tijdens de jaren van onderzoek stel je je verwachtingen bij en kom je erachter dat verhalen, gebeurtenissen etc. eigenlijk veel leuker en mooier zijn en dat een belangrijk persoon in je familie helemaal niet belangrijk is. Het gaat om het geheel, de tijd en de context waarin ze geleefd hebben. Dat maakt genealogie zo interessant en breed.

Ervaart u verschil in onderzoek/ beschikbaarheid van informatie tussen het begin van uw onderzoek en nu?

Jazeker; in het begin bestonden er nog geen computer en internet. Je kon alleen maar naar het archief zelf gaan en alles op papier, formulieren en kaarten opschrijven. Nu zijn veel archieven digitaal ontsloten waardoor het veel gemakkelijker wordt om in de avonduren er mee bezig te zijn. Ook de mooie stamboomprogramma's helpen daarin mee. Het is tegenwoordig zoveel makkelijker om iemand te zoeken en te vinden. Het is wel jammer dat sommige archieven nog niet via wiewaswie.nl te benaderen zijn en je hiervoor dus apart naar de desbetreffende site moet gaan. Maar op een gegeven moment weet je dat wel.

Waar haalt u uw informatie vandaan? Welke bronnen gebruikt u?

Het merendeel van mijn informatie haal ik in eerste instantie van wiewaswie.nl. Lukt dat niet dan probeer ik andere sites zoals die van bv. Gemeentearchief Nijmegen, Genealogie Online, Nationale archieven etc. Ook Delver met alle oude kranten online kan goede informatie verschaffen.

Welke namen komt u tegen

Op de eerste plaats ben ik altijd op zoek naar de familienaam Scheers. Met die naam bestaan verschillende families, waarvan nog steeds geen verbinding is gevonden. Een lijn bijvoorbeeld in Limburg en Zeeland die uit het zuiden afkomstig is. Een katholieke familie Scheers die uit de buurt van Utrecht komt en de Nederlands-Hervormde familie Scheers die uit Nijmegen afkomstig is en over het midden en oosten van Nederland is uitgewaaid. Van deze laatste familie ben ik afkomstig. Omdat nu eigenlijk het grote onderzoek klaar is, en alles op de nieuwste generatie na, grotendeels bekend is, ben ik begonnen met het uitzoeken van mijn moeders stamboom, Smiers. Daarna ligt nog de familie Sibbel (de moeder van mijn vader) te wachten voor nader onderzoek. Van beide families heb ik wel veel foto's en informatie geërfd, maar wil nu ook meer van de familiebanden en afkomst weten.

In welke regio speelt het onderzoek zich af?

Het onderzoek naar de familie Scheers speelt zich nu voornamelijk rondom Nijmegen, Amsterdam en Doetinchem af. Aangezien er in Nijmegen een hele actieve NGV-club zit (waar ik ook bij ingeschreven sta) kom ik af en toe toch nog info uit die omgeving over de eerste paar generaties tegen. Dat geeft dan weer vervolgonderzoek.

Voor de familie Smiers geldt dat dit geslacht voornamelijk altijd in de kop van Noord-Holland heeft gewoond tot begin 1900, toen is mijn overgrootvader naar Amsterdam vertrokken. Erg overzichtelijk eigenlijk.

Over welke periode hebben we het dan?

De familie Scheers is in 1634 vanuit Duitsland vanwege de geloofsvervolgung naar Nijmegen gekomen. Vandaaruit zijn sommige gezinnen naar de achterhoek verhuisd, en anderen naar Amsterdam/Leiden/Deventer/Didam. De katholieke familie Smiers komt omstreeks 1730 vanuit Duitsland naar de kop van Noord-Holland. Dus voor beide geslachten geldt dus vanaf het begin dat zij in Nederland kwamen tot op heden.

Wat waren uw grootste frustraties of valkuilen?

De grootste frustratie is eigenlijk dat de archieven in Duitsland niet of nauwelijks digitaal ontsloten zijn. Daardoor kun je niet zoeken naar familie en familiebanden van voor het moment dat de eerste Scheers of Smiers naar Nederland komt. De exacte beweegredenen, en ook hun voorgeslacht, blijft daardoor onduidelijk.

De grootste valkuil was dat er verschillende families bestaan die Scheers heten, maar geen familie van elkaar zijn. Daardoor verbond je wel eens in eerste instantie namen die geen familie waren aan elkaar. Ook werd ons familiewapen wel eens door andere families gebruikt terwijl die toch echt aan de Nederlands-Hervormde tak toebehoort.

Wat waren uw grootste successen?

Het grootste succes was dat ik een aangetrouwd ver familielid ontmoette die ook een gedeelte van zijn kant van de familie Scheers had uitgezocht. Op mijn initiatief besloten de informatie samen te voegen en samen verder te gaan. Vanaf dat moment werden ineens veel lijnen, families en verhalen duidelijker en ontstond er een compleet beeld van de historie van de familie Scheers.

Wat is uw ervaring met medewerking van anderen zoals de familie/archieven/collega-genealogen?

Mijn ervaring is dat als je zelf enthousiast bent en durft te vragen binnen de familie er altijd wel ooms/tantes zijn die je wat over vroeger willen vertellen. Ook collega-genealogen ervaar ik als erg behulpzaam. Iedereen heeft namelijk hetzelfde doel en dat maakt het gemakkelijker om hulp te vragen. Daarnaast

heb ik mijn Stamboom van de familie Scheers ook digitaal op Genealogie online gepubliceerd. Het leuke daarvan is dat je hierdoor soms reacties van anderen ontvangt die ook geïnteresseerd zijn in hun afkomst. En daar kunnen dan leuke contacten door ontstaan. Laatst kwam ik hierdoor in toch contact met een afstammeling van een tak binnen de familie, waar familie verhalen en achtergronden altijd verzwegen werden. Ineens werd hierdoor voor haar, haar afkomst duidelijk en voor mij kwam er ineens weer veel informatie boven water.

Kwam u frappante zaken tegen tijdens uw onderzoek

Iedereen hoopt dat hij afstamt van Karel V of van een of ander koningshuis, helaas is dat in mijn geval niet zo. Maar het is wel heel erg leuk dat je familieleden ontmoet die bijvoorbeeld schilderijen van voorouders in hun bezit hebben en hier niets meer mee doen en er een goede plek voor zoeken. Hierdoor heb ik nu een schilderij van Petrus Steffanus Scheers (med. Docter te Nijmegen ca. 1850) en van zijn vrouw Johanna Hendricka van Embden hier thuis hangen. Weliswaar van een (ondertussen uitgestorven) zijtak, maar toch familie. Ik voel me dan ook best trots dat ik het familiearchief mag opbouwen en beheren. Ook dat hoort bij het onderzoek.

Nu ik ook met de familie Smiers bezig ben is het erg leuk om vanaf ca. 1750, de verschillen tussen de Hervormde familie Scheers en de katholieke familie Smiers te zien. Ook dat de familie Scheers voornamelijk in een stadse omgeving woonde en Rijksambtenaar of militair was ten opzichte van de familie Smiers die agrariër of winkelier was en leefde in kleine dorpjes of op het platteland van de kop van Noord-Holland.

Wat heeft u verder met de resultaten van het onderzoek gedaan of wat zijn uw plannen – een boek of iets dergelijks

In 2014 heb ik onze familiegeschiedenis en hun verhalen over de familie gepubliceerd in een boek met als titel: '400 jaar het geslacht Scheers'. We zijn nu 10 jaar verder en ergens in mijn achterhoofd speelt wel de gedachte om er een gewijzigde herdruk van te maken. Immers in die 10 jaar is er wel weer wat aan informatie bijgekomen die leuk is voor de liefhebber om te delen. Maar dat is iets voor als ik over een paar jaar gepensioneerd ben.

Wat is het belangrijkste dat u een beginnend stamboomonderzoeker wilt vertellen?

Ga als eerste langs bij je (groot)ouder(s), ooms en tantes en bevestig hun zoveel mogelijk. Vraag om foto's, maak daar kopieën van en vraag wie erop staan. Ga dan via wiewaswie.nl verder zoeken op namen. Wees wel geduldig, want zo snel als het op de televisie gaat, gaat het in werkelijkheid niet.

Als u iemand wilt enthousiasmeren voor deze hobby, wat zou u dan vertellen?

Dat het zo leuk is om -banden, -historie en familie verhalen te verzamelen. Die dan te (historisch) checken en op te schrijven zodat deze bewaard blijven voor de generaties na ons. In ieders opvoeding ligt een stuk historie: waarom doen we dit zo, waarom bestaat deze traditie in de familie, waarom voel ik mij verbonden met etc. En het mooie is dat je veel van deze vragen beantwoord ziet als je je familiegeschiedenis gaat uitzoeken. Een geweldige hobby!

m.scheers@kpnmail.nl>---

Vragen aan Wimmy Timmer

Naar aanleiding van de uitreiking van de oorkonde voor 50-jaar NGV-lid

Wilt u iets vertellen over uw persoonlijke omstandigheden, zoals de grootte van het ouderlijk gezin, uw opleiding en uw beroepsmatige werkzaamheden?

Ouders overleden, 1 zus, 1 broer. Gehuwd, geen kinderen. 45 Jaar gewerkt als Laborante Klinische Neurofysiologie, nu met pensioen.

Wanneer bent u begonnen met genealogisch onderzoek?

Circa 1976.

Waarom bent u dit gaan doen?

Altijd al interesse in geschiedenis gehad, het genealogie-virus zat in de ons welbekende schoenendoos bij mijn ouders op zolder en heeft vervolgens genadeloos toegeslagen !

Welke verwachtingen waren er in het begin van het onderzoek en zijn die verwachtingen uitgekomen?

Begonnen met de voorouders van mijn moeder in Amsterdam. In het (oude) archief op vele zaterdagmorgens veel gevonden, daarna de stad in om te kijken of de woonhuizen er nog stonden. De voorouders van mijn vader kwamen oorspronkelijk uit Epe (Gelderland), daar ook heel veel gevonden. De voorouders van mijn man (ook hij heeft het virus te pakken) uit Breda. Ook veel gevonden.

Ervaart u verschil in onderzoek/beschikbaarheid van informatie tussen het begin van uw onderzoek en nu?

Zeker, het geschuif met microfiches en vaak onleesbare filmpjes is gelukkig verleden tijd! Nu lekker via internet.

Waar haalt u uw informatie vandaan? Welke bronnen gebruikt u?

Voornamelijk de relevante archief-sites op internet. En natuurlijk boeken.

Welke namen komt u tegen?

Jonker, Brugman (mijn ouders) en nog veel meer....

In welke regio speelt het onderzoek zich af?

Amsterdam, de eerste mij bekende Brugman kwam uit Hamburg en trouwde in 1792 in Amsterdam. Wat betreft Epe en Breda: de hooibergen worden steeds groter en de spelden steeds kleiner...

Over welke periode hebben we het dan?

Voornamelijk 18e, 19e en 20ste eeuw. In Epe terug tot ca. 1600.

Wat waren uw grootste frustraties of valkuilen?

Toen ik nog werkte: veel te weinig tijd om te zoeken, nu gelukkig meer!

Wat waren uw grootste successen?

Ik vind al mijn voorouders leuk, vooral als ik ze in hun tijd kan plaatsen. Huisvesting, beroepen, wat gebeurde er in de tijd dat zij leefden enz. Het Palingtrekkersoproer was ongeveer bij mijn bet-overgrootouders voor de deur, dat soort dingen.

Wat is uw ervaring met medewerking van anderen zoals de familie/archieven/collega-genealogen?

Eigenlijk alleen maar positief.

Kwam u frappante zaken tegen tijdens uw onderzoek

Er zijn aanwijzingen voor een mogelijke bastaard Jonker in Epe. Helaas nog steeds geen echt bewijs kunnen vinden...

Wat heeft u verder met de resultaten van het onderzoek gedaan of zijn uw plannen – boek of iets dergelijks?

Wat gegevens uitgewisseld met (verre) familie. Voor een boek o.i.d. heb ik geen plannen

Wat is het belangrijkste dat u een beginnend stamboomonderzoeker wilt vertellen?

Vraag je (groot-)ouders de oren van het hoofd en laat ze in hun fotoalbums de namen van de betrokkenen schrijven. "tante Jans in het bos" hebben we nix aan. Neem, vooral in het begin, de tijd om alles vast te leggen. Er zijn goede computerprogramma's voor.

Neem zeker niet klakkeloos aan wat een ander gevonden heeft. Altijd de bronnen controleren.

Als u iemand wilt enthousiasmeren voor deze hobby, wat zou u dan vertellen?

Bezint eer gij begint: het virus gaat nooit meer over! Dan zou ik ze vertellen over het hoe en waar van het zoeken.

Verslag lezing door Conny van den Eijnden 16 januari 2024.

Harry Bovenkerk

Onderwerp: Herkomst en betekenis van voor- en achternamen.

Voornamen

Conny van den Eijnden begon haar lezing met de opmerking dat het tegenwoordig vaak voorkomt dat kinderen bij de geboorte voornamen krijgen waar niemand ooit van gehoord heeft. Ouders moeten erop bedacht zijn dat een kind zijn of haar leven lang een moeilijke of vreemde naam

moet verklaren. Dat was vroeger anders. Veel voornamen, zowel voor jongens als meisjes, hadden een Germaanse oorsprong. Zij konden betrekking hebben op stoer, moed, oorlog en strijd, wapens, liefde. Op de website <https://taaldacht.nl/germaanse-namen/> staat een uitgebreide lijst. Een voorbeeld is Adolf, betekenis edele wolf. De Germaanse namen zijn in ons taalgebied het oudst.

Na de Germaanse naamgeving ontstond in de loop van de Middeleeuwen, onder invloed van het geloof, de gewoonte om kinderen te vernoemen naar heiligen. Veel namen werden gegeven aan de hand van heiligendagen

(zie de website www.heiligen.net). Werd je geboren op 6 december, alle kans dat je Nico(laas) genoemd werd.

Als intermezzo toonde Conny een korte video van een Afrikaans volk waarvan de gesproken taal, dus ook de namen, veel klakgeluiden bevat.

In Frankrijk mocht tot 1993 alleen gekozen worden uit een vastgestelde namenlijst. In Nederland zijn ouders vrij om een naam voor hun kind te kiezen, zolang die niet ongepast is. Welke naam ongepast is, is ter beoordeling van de ambtenaar van de Burgerlijke Stand waar de geboorte van het kind wordt aangegeven. Daar bestaan geen vastgestelde regels voor. Op de website <https://www.zeevannamen.nl/leesvoer/default.aspx?content=verboden-namen> staan voorbeelden van verboden namen.

Conny ging ook nog in op de ‘vernederlandsing’ door generaties heen van buitenlandse voornamen die ooit in Nederland geïntroduceerd waren door buitenlandse gastarbeiders.

Achternamen

Conny gaf leuke voorbeelden van achternamen waar iedereen wel eens de wenkbrauwen over optrok. De familienaam Naaktgeboren komt van Nachgeboren. Die naam kon gegeven worden als het kind na het overlijden van vader was geboren. Poepjes komt van het patroniem Poppe. Cloot slaat op bal of kanonskogel.

Tot hilariteit van de aanwezigen noemde Conny enkele zogenaamde schaamnamen, waaronder Henny Spekken-Bonen, Claar Comen en Patty Koot.

Beroepsnamen komen veel voor, vaak voorafgegaan door ‘de(n)’. Een van de bekendste is De Boer. Snaaijer komt van Des Naaiers (=kledingmaker). Speksnijder was oorspronkelijk een walvisvaarder. De in Scheveningen veel voorkomende naam Varkensvisser slaat op vissers die met een varkenssnuit op platvis visten. De naam Kattevilder stond voor degenen die katten vilden voor de huid (of om op te eten, niet de huid maar de kat).

Verder gaf Conny voorbeelden van familienamen die afgeleid waren van karakter of gedrag: onder andere De Wilde, Bestebreurtje, De Zwijger. Ook zijn er familienamen die zijn voortgekomen uit lichamelijke kenmerken, zoals De

Groot, De Bruijn en Withaar. Conny toonde zelfs namen die ontstaan zijn uit uithangborden.

Familienamen die afgeleid zijn van plaatsnamen ontstonden vaak nadat een persoon of een familie uit een plaats met die naam vertrokken was. Er zijn tegenwoordig familienamen die verwijzen naar kleinere plaatsen of dorpen die niet meer bestaan, bijvoorbeeld Van Jutphaas. De veel voorkomende naam De Vries/Fries verwijst naar Friesland. Terpstra is een familienaam die ontstaan is door de omgeving, net als Van Dijk en Van Beek.

Vroeger gebruikte patroniemen zijn vaak als familienaam verankerd, zoals Jansen en Antonissen. Denk hierbij aan de verplichting om een vaste familienaam te voeren bij de invoering van de Burgerlijke Stand in Nederland op 18 november 1811. Neeske(n)s was overigens een matroniem van Agnes, weer eens wat anders dan een patroniem.

De schrijfwijze van namen is soms streekgebonden. Conny gaf als voorbeeld de naam Jansen. Hoe zuidelijker je komt, des te meer verandert die naam via Janssen in Janssens.

Ook bijnamen kunnen een eigen leven als familienaam gaan leiden: bijvoorbeeld Sjaan van Beppe. Beppe is het Friese woord voor oma, maar komt ook voor als voornaam. Een leuk voorbeeld is de achternaam De Ruijter. Een vroegere Nederlandse zeeheld had de naam Michiel Adriaenszoon (=patroniem) met als bijnaam De Ruyter. Die bijnaam verwees waarschijnlijk naar 'ruiten' of 'roven' in de betekenis van vrijbouter of officieel kaperkapitein.

Het CBG heeft een databank (<https://cbgfamilienamen.nl/nfb/index.php>) met Nederlandse familienamen en hun verspreiding. Die zou kunnen helpen bij het vinden van voorouders die vow (=vertrokken onbekend waarheen) zijn.

Er zijn heel veel boeken verschenen over voor-en/of achternamen. Wij kregen daar enkele van te zien. Iets voor uw verlanglijstje?

www.naamkunde.net
www.meertens.knaw.nl/variatielinguistiek/naamkunde.shtml

Register Amstelland 2023

Aeijtsen, van 130/19

B

Baarle, 132/6

Backer, 130/14

Bergen, von 130/17

Boeyens, 131/14

Bolsey, de 130/15, 23

Bovekerck, 131/9

Bovekirch, 131/9

Bovenkerck, 131/9

Bovenkerk, 131/6,7,8,10

Bovenkirch, 131/9

Bregstein, 132/6

Brustenbach, 130/19

C

Coetenburgh, 130/18

Croock, 130/21

D

Dassen, 132/6

Doens, 129/24,25,26

Dommelen, van 130/21

E

Eijking, 129/25

Eijssen, van 130/18

Eijssen, van 130/19

Eijtsen, van 129/24,25, 130/19

Eijtzen, van 129/25, 130/17

Eitzen zur Raute, von 129/25

Eitzen, ab 130/17

Eitzen, van 129/23,24, 130/19,20,22

Eitzen, von 129/24,26, 130/15,17,18

Eitzen, von der Raute, von 129/25

Eyssen, van 129/24

Eyten, van 129/25

Eytzen, v. 130/17

Eytzen, van 129/20, 130/14, 16

Eytzen, van 130/17,18

F

Fermelius, 130/22

Frijters, 132/6

G

Gaef, 129/6

Geelhandt, 130/18

Gennip, 132/6

Gonner, 132/16

Gooijer, de 131/14

Grossbovenkirch, 131/9

H

Hackman, 129/26

Heusen, van 129/24,25

Heussen, (van), 129/26

Hillegaerde, van 130/22

Hofland, 131/6

Hoof, van 132/6

Houtman, 129/24

J

Jongbloed, 130/20

Jonghbloet, 130/20

Jongmans, 130/19

Joosse, 132/6

K

Keeminck, 130/20

Kinstler, 132/17

Klaassen, 132/6

Klein Bovenkirch, 131/9

Kleinbovenkerck, 131/9

Klein-Bovenkerk, 131/10,11

Klerk, de 132/6

Kossmann, 130/18

Kraijenhof, 130/27

Kroock, 130/21

Kruyt, 130/22

L

Lammers, 130/21
Lange, de 129/16
Laps, 130/20
Leemans, 130/22
Lens, 130/29
Lodde, 132/6
Loenen, 130/20

M

Miebies, 129/16
Modeus, 130/18

N

Nacke(n), 130/21
Nakke, 130/20,21
Nes, van 130/18,19
Nijs, de 130/22

O

Opsy, 129/6

P

Paddenburgh, 130/22
Pirner, 129/25

R

Ritzenberg, 129/26
Roodhorn, 130/15
Rosweyde, 132/15

S

Schellinger(s), 129/24

Schellinger, 126/26,130/14,15,19
Schellingers, 129/25
Schöningen, von 129/26
Schouten, 130/14
Seep, 129/25
Six van Chandelier, 130/19
Stricking, 131/9/10

T

Telgen, 130/20
Tellegen, 130/20
Thijs, 129/23

V

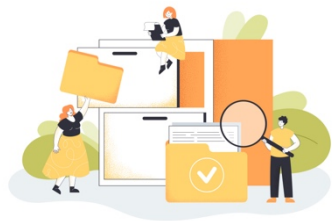
Vallan, 130/21

W

Wallendal, van 130/19
Witsen, 129/6
Witteveen, 130/22
Worst, 129/26, 130/15,18,
19,20,21,22

Z

Zijtzen, van 129/23
Zondag, 132/6s

Afdelingsbestuur

Voorzitter	K.E. (Ed) Mensink voorzitter-asd@ngv.nl	
Secretaris, Redactie	W.B. (Wil) Furrer-Kroes secretaris-asd@ngv.nl	035 5267814
Lid, Communicatie, Webredacteur, Penningmeester (wnd.)	M.J. (Monique) Plat, webredacteur-asd@ngv.nl penningmeester-asd@ngv.nl	020- 7709309
Lid, Ledenadministratie	E.A.M. (Liesbeth) Stricker, liesbeth.stricker@planet.nl	

Afdelingsbibliotheek secretaris-asd@ngv.nl
Onze afdeling op Facebook <https://www.facebook.com/ngvasd/>

Lid worden van de NGV? Uw adres wijzigen? Dat en meer regelt u via:
ledenadministratie@ngv.nl Per post: NGV-ledenadministratie,
Postbus 50, 3989 CB BUNNIK

Redactie Amstelland

H.R.M. (Harry) Bovenkerk (contactpersoon), Mw. W. (Wil) Furrer-Kroes, ook verzending,
H. (Hans) Clever, E.F.C. (Ed) van der Velden eindredactie/ opmaak.
De redactie is niet verantwoordelijk voor de ondertekende stukken.
Druk: Total Copy, Aalsmeer

Amstelland 134 verschijnt september 2024. Inzenden Kopij uiterlijk 01 augustus 2024.
Redactie-asd@ngv.nl Ed van der Velden (Eindredactie en opmaak)

Amstelland is een uitgave van NGV-afdeling Amsterdam e.o. Opgericht 10 februari 1948. De afdeling omvat de gemeenten Amsterdam, Ouder-Amstel, Amstelveen, Diemen, Muiden, Uithoorn, Aalsmeer en een deel van Ronde Venen, Haarlemmermeer, Nieuwkoop en Wijdeneren.

Auteursrechten: © 2024 bij NGV afd. Amsterdam e.o. en/of auteurs. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. "De auteur is verantwoordelijk voor de formulering en inhoud van elke publicatie. Het recht van redactionele bewerking wordt erkend met de inzending." **Abonnement:** Leden van de afdeling Amsterdam en omstreken ontvangen Amstelland gratis. Andere NGV-leden ontvangen het blad eveneens gratis na bijkomend lidmaatschap van onze afdeling.
Ook niet-leden kunnen zich abonneren. Meer informatie hierover bij penningmeester-asd@ngv.nl

Bestuursleden gezocht

Door het wegvallen van enkele bestuursleden is uw – vinden wijzelf – op zich goed functionerende afdelingsbestuur momenteel onderbezet. Hierdoor moet te veel werk door te weinig mensen gedaan worden. Een situatie die, zult u begrijpen, niet vol te houden is.

Bovendien bestaat het bestuur nu uit een even aantal personen, terwijl een afdelingsbestuur binnen de NGV uit een oneven aantal personen behoort te bestaan.

Wij zoeken 1 á 2 nieuwe bestuursleden

Aanvankelijk zal het nieuwe bestuurslid binnen het bestuur gaan meedraaien als een algemeen lid zonder specifieke taken.

Wie zoeken wij?

Wij zoeken iemand die bereid is deel te nemen aan de bestuursvergaderingen. Iemand die enthousiast is, die kritisch kan kijken naar bepaalde zaken en een open discussie kan voeren over tal van onderwerpen die in het bestuur en de vereniging in zijn geheel aan de orde komen.

Interesse? Neem u dan contact op met:

Mevrouw W. (Wil) Furrer-Kroes